

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Verkorte VermoeidheidsVragenlijst (VVV)

September 2017

Review: Ilse Swinkels-Meewisse
Invoer: Marsha Bokhorst

1 *Algemene gegevens*

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige
Aandoening (ICD)	Overige
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Algemene taken en eisen

- *Korte beschrijving* → De verkorte vermoeidheidsvragenlijst meet de intensiteit van vermoeidheid. De vragenlijst bestaat uit vier uitspraken, waarmee de enkelvoudige dimensie 'lichamelijke vermoeidheid' wordt gemeten. Er kan een totaalscore worden berekend die kan worden vergeleken met normwaarden.
- *Doelgroep* → patiënten met chronische vermoeidheidsklachten^{1,2}
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → Alberts M, Smets EMA, Vercoulen JHMM, Garssen B, Bleijenberg G (1997)¹
 - ✓ *Nederlandse versie* → Alberts M, Smets EMA, Vercoulen JHMM, Garssen B, Bleijenberg G (1997)¹

2 *Doel van het meetinstrument*

- Evaluatief
- Inventariserend
- Discriminerend

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst
- *Opbouw* → 4 vragen waarmee de enkelvoudige dimensie ‘lichamelijke vermoeidheid’ wordt gemeten gedurende de 2 weken voorafgaand aan de afname van de vragenlijst
- *Invulinstructie* → op deze pagina staan 4 uitspraken waarmee u kunt aangeven hoe u zich de afgelopen weken heeft gevoeld. U kunt elke vraag beantwoorden door in een van de zeven hokjes een kruisje te zetten. De plaats van het kruisje geeft aan in welke mate u vindt dat de uitspraak op u van toepassing is. Plaatst u het kruisje helemaal links (‘ja, dat klopt’) dan bent u het geheel eens met de uitspraak. Plaatst u het kruisje helemaal rechts (‘nee, dat klopt niet’) dan bent u het geheel oneens met de uitspraak. Wanneer u vindt dat het antwoord niet ‘ja, dat klopt’, maar ook niet ‘nee, dat klopt niet’ is, zet dan een kruisje in het hokje dat het meest overeenkomt met uw gevoel.
- *Meetniveau* → per item: wijze score: van 1 (ja, dat klopt) tot 7 (nee, dat klopt niet); meetniveau ordinaal
- *Meetniveau* → totaalscore: nadat de items 1, 2 en 4 zijn gespiegeld, worden de scores van de vier items opgeteld waardoor de totaalscore van de VVV wordt verkregen. Deze varieert van minimaal 4 tot maximaal 28. Hoe hoger de score, des te grotere intensiteit van vermoeidheid ervaren wordt; meetniveau ordinaal

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → nee

5 *Methodologische kwaliteit*

- **Interne consistentie**
→ Gehele lijst:
Cronbach’s α : 0.88, n=1772, populatie CVS-patiënten, MS-patiënten, kankerpatiënten, militairen in het veld, militairen in de kazerne, studenten net na de zomervakantie en volwassenen.¹

Cronbach’s α : 0.77-0.79, n=65, populatie postpoliomyelitis²
- **Reproduceerbaarheid**
 - ✓ *Betrouwbaarheid (reliability)*
→ Gehele lijst:
ICC = 0.84 (0.73-0.90), n=65, populatie postpoliomyelitis²

- **Validiteit**
In convergentie met Fatigue Severity Scale (FSS) = 0.47²
In convergentie met Nottingham Health Profile (NHP) Energy Category = 0.67²
In convergentie met Polio Problem List (PPL) Fatigue Item = 0.68²
- **Responsiviteit** → geen gegevens bekend

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Nederlands
- *Benodigdheden* → invulformulier
- *Randvoorwaarden* → persoon moet alleen, zonder hulp van anderen, de vragen invullen
- *Benodigde tijd* → een paar minuten
- *Gebruikershandleiding* → nee, maar wel een scoringsformulier

7 *Normgegevens*

- *Uitkomstklassen en normgegevens* →
Er zijn normgegevens bekend van gezonde volwassenen en patiënten met kanker, functionele buikklachten, multiple sclerose en chronisch vermoeidheidssyndroom.¹

Populatie (gem leeftijd*)	Laag	Beneden gemiddeld	Gemiddeld	Boven gemiddeld	Hoog
Gezonde volwassenen (37)	4	4	5-8	9-14	≥15
Studenten normaal belast (22)	4	5-7	8-14	15-21	≥22
Studenten zwaar belast (21)	≤5	6-9	10-17	18-23	≥24
Militairen in kazerne (21)	4	5-6	7-14	15-22	≥23
Militairen op oefening (21)	≤5	6-11	12-18	19-24	≥25
Patiënten met kanker (61)	4	5-12	13-21	22-27	28
Functionele buikklachten (41)	≤ 6	7-12	13-21	22-27	28
Multiple sclerose (36)	≤ 12	13-19	20-26	27	28
Chronisch Vermoeidheids-Syndroom (38)	≤ 22	23-25	26-27	28	28

* De onderzoeksgroepen waarop de VVV werd gebaseerd waren over het algemeen relatief jong. Normen voor oudere patiëntengroepen en oudere gezonde controle personen ontbreken.

- Van FM patiënten zijn geen normgegevens bekend.
- De score van een patiënt kan worden vergeleken met diverse normgroepen, rekening houdend met de context. Bijvoorbeeld een patiënt die onlangs een studie heeft afgemaakt, wordt met een andere normgroep gezonden vergeleken dan een patiënt met een sedentaire leefwijze.

8 *Overige gegevens*

- De VVV is een verkorte 4-item versie van de Subjectieve Moeheidschaal van de Checklist Individual Strength (CIS).³
- Kan als een gestandaardiseerd dagboek worden gebruikt om dagelijkse vermoeidheid te meten. Gedurende een periode van twee weken vult de patiënt dan vier maal per dag (bij het ontbijt, middageten, avondeten en voor het naar bed gaan) het betreffende deel van de vragenlijst in.

9 *Literatuurlijst*

1. Alberts M, Smets EMA, Vercoulen JHMM, Garssen B, Bleijenberg G. 'Verkorte vermoeidheids-vragenlijst': een praktisch hulpmiddel bij het scoren van vermoeidheid. Nederlands tijdschrift voor geneeskunde. 1997 Aug 2;141 (31):1526-1530.
2. Horemans HL, Nollet F, Beelen A, Lankhorst GJ. A comparison of 4 questionnaires to measure fatigue in postpoliomyelitis syndrome. Archives of physical medicine and rehabilitation. 2004 Mar;85(3):392-398.
3. Vercoulen JH, Swanink CM, Fennis JF, Galama JM, van der Meer JW, Bleijenberg G. Dimensional assessment of chronic fatigue syndrome. Journal of psychosomatic research. 1994 Jul;38(5):383-392.